

MEIE KODU

Lõuna-Ameerika eesti ajakiri

N.° 10

1935

Rätsepaári "Baltico"

Pozerski & Küttmann

Töötab kõige uuemate moodide järele - kiirelt ja korralikult

Rua Visc. Rio Branco, 782

—São Paulo—

(Rua Duque de Caxias, nurgal)

Vannutatud tõlk

Miguel Ocougne

*Tõlgib peate teiste
keelte ka eestikeelt.*

Naturaliseerimine

Rua 15 de Novembro, 32. - sobrelaja

São Paulo Telephone 2-6393

OPTIKA

FOTO MODERNA

Prillid, pince-ned igasuguses valikus
päevapildi ja kino aparaadid filmid,
plaadid, paberid jne.

Ilmutused, koopiad ja suurendused
omas laboratooriumis

Largo do Ouvidor, 7

Telef. 2-7289

SÃO PAULO

Vihtlemissaun

Meie saun on ainukene vihtlemissaun SÃO PAULOS.

Eestlastele alandatud hinnad:

Vihtlemissaun - 1\$500. Vannid - 2\$500, seep ja ratik Vanni juurde tasuta

Saun on avatud:

igal neljap. kella 11-st - 22-ni Ainult NAISTELE

meestele iga reede ja laupäev kella 11-st

— 22-ni ja pühapäeval kella 8-st - 16-ni —

Vannid avatud iga päev kella 7-st - 22-ni

Address: Rua Tenente Penna, 29

BOM RETIRO

Bonde ehk omnibus Casa Verde ja R. Italianos.

Lugupidamisega

PAUL WELTSON & VEND

Toimetuse ja talituse
Rua Conde de
Sarzedas, 170
⌘

MEIE KODU

Caixa Postal, 3530
São Paulo
BRASIL
⌘

REVISTA ESTONIANA

LÕUNA - AMEERIKA EESTI AJAKIRI

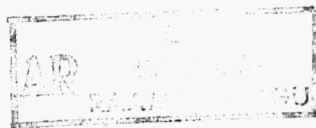
Ilmub Brasiilias, São Paulo Eesti A. ja H. Sells „Uus Kodu” kirjastus-osakonna väljaandel
1 kord kuus

Nr. 10 (13)

November - Detsember

1935. a.

Püha öö, Õnnistud öö...

„Püha öö, õnnistud öö” „Oh lapsed nüüd tulge.” „Oh sa õnnistud, oh sa rõõmustud, kallid Jõuluöö.” Need sõnad ja viisid pühalikkude kiriku kellade helina saatel nagu lõikaks südant ja manaks esile lapsepõlve mälestusi.

Kodus... Meie, lapsed, salamahti ukse kaudu, kõvasti tuksuvate südametega, püüame vaadata, kas küünlad juba põlevad. Oleme kõik ootel ja rahutud. Vanemad aga, kes jõulupuu juures askeldamas ja jõulukinke puu alla peitmas, püüavad ukse taga kloppivaid lapsi kuidagi rahustada. Kõik mis seal sees tehtakse, sünnib teatud salapärasuse katte all.

Mina, kes ainuke poiss õdede hulgas, olen teistest palju rahutum ja uudishimulikum ja ikka kõige ees, et paremini näha. „Mina saan nuku,” lausub üks õdedest, „mina väikese auto,” arvab teine. „Aga mina vist mitte midagi,” mõtlen iseeneses, sest koolitunnistus polnud kuigi hea. Siis järsku avatakse uks ja meid kõiki kutsutakse sisse. Tardunult jääme keset tuba seisma ja ükski meist ei julge läheneda säravale puule. Toibudes, pikkamisi ja aralt, liigume siiski põlevale jõulupuule ligemale. Silmad õnnest täis pisaraid, et ei suuda läikivaid ehteid ja sätendavaid ilustusi üksikult silmitseda. Kõik nagu läikiv tule- ja sädemetemeri.

Auto, nukk, kelk ja maiustused peagi leitud. Õed juba vanemate kätel tänuks suudlusi jagamas. Mina oma kelguga kohe jooksmas üle õue Juku poole. Juku mulle oma vedrupüssi näitamas. Ja siis jällegi tuppa.

Isa loeb jõulu palveid. Meie üheskoos teistega kuulame õnnistuid sõnumeid. Jeesus Kristus Lunastaja on meile sündinud täna. Rõõmusta risti rahvas... Püha öö, õnnistud öö...

J. V.

Jälle jõulud ja uus aasta . . .

Jälle jõulud ja möödunud on aasta tööd, rühkimist ja vaeva. Veel mõned päevad ja meie kirjutame 1936. See aastanumber on verstopost käidud teest, et tahtmatult seisatad oma igapäevases askeldamises. Silmile kerkib möödunud töö, möödunud päevad ja tuttavad näod, kes on püsinud mitte üksi möödunud aasta, vaid aastaid pea ühesugustena. Palju pidevat püsivust, palju kannatust, visadust on nõudnud töö seltsis ja selle kõige palgaks on olnud vaid iseenese tunne ja teadmine, et see kõik pole olnud asjata. Oleme ise töötegijad ja selle töö hindajad. Ammu see oli, kui asusime praegustesse ruumidesse; ühiselt seadime maja korda ja lõime endale koduse „Uus Kodu,” kuid tänavu on juba kolmandamad jõulud. Otse uskumatuna tundub see, nii ruttu on kadunud aeg, tähelepanemata. Elame lõunamaal, kus puuduvad niisugused tugevad tähtajad, nii kui meie kodumaal Eestis, talve, kevad, suvi ja sügis. Siin, kus loodus alati ühetalolisena ja igapäevasena püsib, tunduvad aastad kõik ühe pika suvena.

Nüüd, kus jõulud ja uus aasta, kerkib tahtmatult meelde lumi ja mälestused kodumaast.

Eestis sajab lund...

Lume helbed langevad tasa maale, järvele, mis jääga kaetud, majade katustele kuuskedele ja raagus puudele. Lumi on katnud kõiki pehme valge vaibana.

Öösel kui põhjamaa sinitaevas säravad tähed, kui suurvanker ja põhjatäht helendavad kahvatu valgusega peakohal, krudise lumi regede ja saani jalaste all. Oli külm. Õhk virvendas külmast ja paukusid aiateibad.

Lumega kaetud ja härmatanud raagus puud, kuused kui suhkrupead ning iga jalajälg käitunud teel on uus, valgel lumel. Kauguses tumesinised metsad, peakohal helesinine taevas ja jalgeall valge maa. Kerge, jahe tuul puhub suudeldes vastu nägu, silmi ja huuli, tahtmatult tõmbad palitukrae ülesse ja surud käed sügavamalt taskutesse. Nägu hakkab õhetama, läheb punaseks, käimisest on soe. Kuid kodus ootavad laual auravad vorstid. Nad toodakse keldrist külmanutena, kõvadena ja kolksuvatena, aga ahjust väljuvad nad pannil särisedespalavad.

Õnnelikumad päevad. Istuda omaksete ja sõprade seltsis jõuluajal. Jõulukuusk hiilgab, särades ja sädeledes ning temast ahtub nii omane jõululõhn, mis ühenduses lapsepõlve mälestustega. Jõulud, suurimad ja uhkemad põhjamaa pühad, vanemad kui ristiusk, ürgsed pühad ülistus valgusele traditsioon, mis päritud meie muistsest iseseisvusajast.

Jõulud siin. Just kui ei olegi jõulud. Lõunamaa ei väärista jõulupühi, nad on siia kantud põhjast, põhjamaa inimeste poolt. Siin peetakse jõulusid ainult üks päev ja see kaob nii ära just nagu neid ei olekski. Kuid meie peame jõulusid, see on meile omane meie esivanematelt, sellega on seotud meie lapsepõlve mälestused ja ilusamad päevad.

„Meie Kodu” soovib jõulude ja uue aasta puhul eesti seltsi „Uus Kodu” juhatusele, seltsi liikmetele, kõigile kaasaitajatele „Meie Kodu” kaastöölistele, lugejatele ja kõigile eestlastele rõõmsaid ja häid jõulupühi ning õnnerikast head uut aastat!

Igatsus

Noores elus, kodu vilus,
Pärna all nü lõhnaval,
Päikse paistel, noorus läikel,
Oli magus elu mul...

Süda ihkas näha kaugel,
Lai ilma radadel.
Näha tahaks, ära läheks
Õnne ilma — kaugele.

Nüüd ma kaugel, igatsen
Sinu järel kodupind.
Ära läheks, näha tahaks,
Kodumaa — sind suudleksin.

Kalde.

JÕULUÕO . . .

Kas kaod sa iialgi hingest, ilusaim jutt, millesse aastate ridade rüü on mähkinud ja õrnalt alalhoidnud inimese hinge kaunimate tundide tumma ilu — jõulu õöst?

Kas kipud väsima, rahuingel, kuulutamast sõnu: „Rahu olgu maapeal ja inimestel heameel” ja tunned kurvastust kuulates haavatute ohkeid ja nähes leskede ja vaestelaste sinu poole tõstetuid paluvaid käsi keset hävitavaid sõjatule keerlevaid leeke ja välkuvaid tapariistade teri — ?

Ja, sa oled väsinud... sa nutad!

Ära nuta! Puhu veel vägevamini, ärata üles magajad, tee kurdid kuningad kuuljajaks ja keeletud kirjatargad elusõna rääkijajaks, siis tungivad nende sõnad jõuluõo mõiste mõõtmatusse ja süünib ime: surma külvajad terastorud ei külva enam hävitust ega laula kuratlikku hümni, vaid... tasa, tasa hakkavad nad laulma, mille viisist täituvad maailmad: „Rahu olgu maades, kõigis paigus taevastes.“

... Sa nutad siis jälle, kuid rõõmu pärast sest inimeste hingedes elab „JÕULUÕO.“

E. K.

Ülemaailmline Välis-Eesti päev

Vastavalt II ülemaailmlisele Välis-Eesti kongressi otsusele 1933. a. üldlaulupeo ajal, peetakse iga aasta novembrikuu viimasel laupäeval ülemaailmlist Välis-Eesti päeva. Tänavu on selleks päevaks 30. november.

Oleme väikerahvas, Kodu-Eestis on meid ümmarguselt üks miljon ja väljaspool mööda maailma laiali, Välis-Eestis, 250.000 hinge. Viimastel aastakümnetel on eestlasi valgunud igale poole üle terve maailma. Ei ole kohta maakeral, kuhu saatuse imelikud teed ei ole kannud suguvendi. Paljudel juhtumel on sidemed katkenud kodumaaga ja teiste kaasmaalastega, elades üksinda võõraste keskel. Paljud on abiellunud välismaalastega ja hingeliste sidemete kaudu end köitnud võõra rahvaga. Paljud on sündinud võõrsil ja ei ole oma isamaad näinud ja paljudel on vaid udused, muinasjutulised mälestused oma sünnimaast.

Kuid on olemas nägematu side, mis meid ühendab, olgu meie nii laiali pillatud kui tahes, seda sidet kanname alati enesega ühes ja see kandub meist edasi.

See ühendaja side on meie põhjamaine päritolu, meie minevik, meie tüug ja meie rahvus. See on paratamatu igale meist. Olgem selles teadlikud.

Nii kui ükski inimene pole sündinud ilma targana ja täisealsena, nii ka rahvad; kõik on olnud kord ühetaolised, väetid ja abitud. Nii kuidas inimesed sünnivad ja

surevad, nii sünnivad ja surevad ka rahvad. Aeglugu on näidanud meile kuidas väikesed rahvad on saanud suurteks, kuidas suured rahvad on etendanud väiksemaid osi, kui väikerahvad ja kuidas mõne väikerahva eluiga on olnud pikem kui mõne suurrahva oma. Inimsoo minevik näitab seda.

Meie ei häbene, ei ole ka uhked, et tunneme endid üheväärsetena teiste rahvaste peres. Iseseisvana oleme ilmunud teiste sekka alles hiljuti ehk küll oleme vana rahvas. Kui teiste rahvaste ekspansioon oli sajandeid ennem, siis meie laiali valgumine mööda maailma on sündinud viimastel aastakümnetel. Igale poole, kus meid on valgunud natuke rohkem, oleme loonud oma organisatsioonid ja elades võõrsil, nähes paljuid rahvaid, näeme, et meie oleme teistega üheväärsed ja sageli just neist paremad, kes iseendid ülehindavad.

Meid ühendab meie ühine kodumaa, päritolu, meie keel, kombed ja karakter. Tundes end isikuna, ühe osakesena teiste omataoliste seas on meil rohkem selgroogu, iseteadvust ja usku enesesse ja seega näeme meie, et ühise rahvana oleme kasuikunud tervele inimkonnale kui killustatult. Meie, elades võõraste keskel paneme tähele, et meil on võimatu kaduda võõraste sekka. Võib küll unustada keele, abiellu võõruga, kuid sellega pole veel saadud teiseks ega teise võõrarahva täieliseks liikmeks, ka lap-

sed mitte. Niisuguseil korral tabab meid räbal tunne, mis kodutul koeral omane kellel puudub julgus, ülesastumine ehk kes tahab antipaatselt hää olla kõigile, olles sellega ka kõigile halb.

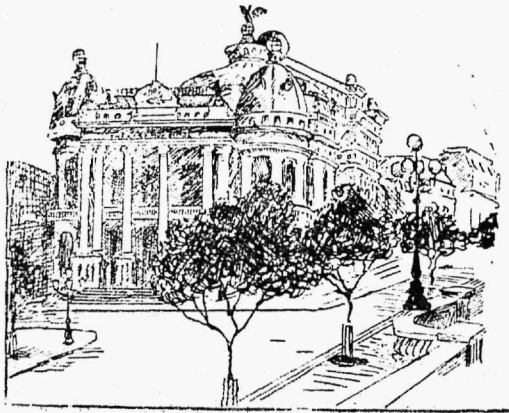
Täna, ülemaailmse Välis-Eesti päeval, tuletame meelde oma kodumaad, Kodu-Eestit kaugel Põhjas, tuletame meelde oma maa ja rahva minevikku, omakseid, sugulasi, sõpru, tuletame meelde möödunud päivi ja ammutame säält jõudu. Tuletame meelde kõiki eestlasi, kes elavad laiali pillatuna üle terve maailma. Andmete järele elab meid Nõukogude Liidus — 180.000, Põhja-Ameerikas — 54.000, Euroopas 7.000, Lõuna-Ameerikas — 4.000, Austraalias 3.000, Aasias ja Aafrikas 300.

Kõige vanemad eestlaste asundused on Nõukogude Liidus. Suuremad väliseestlaste organisatsioonid asuvad P. Ameerikas. 18 organisatsiooni ja kaks kogudust, kes kuuluvad Ameerika Eesti Liidu alla. Lõuna-Ameerikas on 3 organisatsiooni, üks kogudus ja üks pühapäeva kool. Austraalias — 1 organisatsioon ja üks kogudus. Euroopas on 24 organisatsiooni ja kolm kogudust ning neli algkooli Lätis. Seltsid ja organisatsioonid võimaldavad side pidamise kodumaaga. Kõikide välis-eestlaste ja Välis-Eesti seltsid, keskorganisatsiooniks on Välis-Eesti Uhing, asukohaga Tallinn, kelle väljaandel ilmub väliseestlaste ajakiri „Välis-Eesti Almanak.“

Uhine vaim seob meid, oleme ühine pere. Meil on omane põhjamaalase rahunu vaim, rändamise himu ja temperament. Meil on omane tagasihoidlikkus ja jättes sageli oma õige arvamise teisest välja ütlemata, hoiame selle endas ehk ütleme teiste-

le jah, kuid jääme ikka oma arvamise juurde. Oleme jonnakad, kuid olgem ses teadlikud, kasutagem „jonni“ seal, kus on sellest kasu. Oleme väikerahvas ja vaba neist vaimlistest pahedest, mida suurrahvad põevad. Inimsoo aeglugu näitab, et väikerahvail on ülesandeid mida suurrahvad kunagi täita ei saa.

Harilikult asuvad väikerahvad suurrahvaste vahel, olles seega nii kui vahe-meesteks ja lepitajateks, kuid ühtlasi ka oma suurte naabrite kultuuri ülekandjateks ja ise seal juures uue oma kultuuri loojateks. Euroopa praeguse kultuuri ja tsivilisatsiooni loojateks on peamiselt olnud väikerahvad: kreeklased, juudid, roomlased j. t. Rahva suurus ei seisa mitte tema üksikute liikmete arvu suuruses vaid iga üksiku isiku väärtuses, kvaliteedis. Ja selle viimasega arvestades võib ka väikerahvaid suurteks pidada ja seda nad on ka tõega olnud. Meil ei pruugi häbeneda, et meil puudub suur ja kuulsusrikas minevik, et oleme alles noorrahvas algloos ja ilma minevikuta. Paljud rahvad on olnud suured ja kuulsad minevikus, mälestusis, aga tänapäeval on nad mahajäänud ja saamatud teistest, neist kellel puudub suurus ja kuulsus minevikus. Meie lootus ja suurus olgu ees, tulevikus aga mitte minevikus Noorte, ilma minevikuta, uute rahvaste päralt on tulevik, aga mitte nende kellede aeg on möödas, kes oma aja ära on elanud nii kui elatanud ja vanad inimesed kes vanul päivil meeletavad omi nooruspäivi ja saugarlikke tegusid täismeheal. Noored kuulavad seda, ammutavad säält vaimustust ja ületavad omalajal selle, nad on isegi kadedad vanadele, on isegi häbi, et nad pole veel midagi, kuid nende aeg on alles ees.

Reis Brasiiliasse

Raimond Pöder

IV

Peremees ja Meremees lasid kähku püksirihme järele.

Savi hõõrus haiget kohta ja kirus neid laeva treppe. Iseäranis viimast, mis temale kauni „teretulemast” ütles.

Aitasime masseerida. Kuna Peremees veel soovitas tärpentiini tilke valada, mis pidavat valu kohe võtma ja energiat andma — mõjusid need soovitused Savile momentselt. Juba kargas ta jalule kinnitades, et häda pole midagi, kõik on möödas...

Siis läksime sööma. Toit oli korrapärane ja maitsev. Peremehe nägu löi hiilgama, kui lauale toodi pudel punase marjaviinaga.

— See on kui taevast saadetud hingeõnnistus — ja tühjendas klaasi.

Kui ving oli veidi pähe läinud, siis kahjatses, et enam ei anta. Hakkas kiruma seda jaopärast andmise seadust ja vaba kodaniku tujude kitsendamist.

— Et mis nad meest narrivad? Kui juba hakkab tuju tulema — ei enam anta.

— Päh! see rikub kogu söögiisu. Aga viimasele ta siiski armu ei annud — söi nii, et rasv tilkus lõuaotsast.

Peale kõhukinnitamist tegime ringkäigu laevas, ning suureks üllatuseks leidsime eest teisigi suguvendi! Puha Petseritõugu rahvas, peale ühe üliõpilasest perekonna, kes pärit Nõmmelt.

Egas midagi — sarnane kohtamine ühe riigi poegade ja tütardega on kaunis huvitav. Sobisime tutvust ja peksime sõnu segamini kõigis kodumaa murrakutes, mida aga keegi mõistis.

Imelik see Petserirahvas! Nagu oleks omad — nagu mitte... Isegi näo ja olemise

poolest on vahe. Murrakust rääkimata, mis täis leulutamisi, vjäänamisi ja kjäänamisi.

Tont võtaks! Ei nendest saa aru mida. gi. Pidasin hiinakeelt ilusamaks.

Jäin uudishimus neid vaatama. Esialgu tundus nagu näeksin midagi uut, omapärast rahvatõugu... Kuid siis kerkis mu silmade ette möödunud aeg — samade tüüpide, samade välimustega olendid; säärsaabastes ja habemetes vene „mushik”...

Millegi pärast tuli isegi igatsus veel sarnasesse aega sattuda, nende heasüdamliste inimeste keskel viibida; nende omapärasust ja hingeelu nautida...

Aga nende ilusate mõtete juures --- hakkas mul siiski kahju — kahju, et sarnasesse mahajäetud venekülasse olin sattunud praegult, kus ja kellel ajast ega moest aimugi pole.

Veel enam kahjatsesin, et ma oma kodumaad polnud paremini tundma õppinud. Kuna temas on niipalju huvitavat, ilu ja omapärasust looduses ning rahvas.

Esimene öö laevas oli kohutav!

Nii kui peale õhtusööki magama heitsime ja kõikjal vaikus valitses, tundsin kuidas mingisugune elajas mu peale hüppas ja siis kiiresti minema putkas.

Kargasin ehmatusest püsti. Minule järgnesid ka paljud teised.

Rotid!

No olid alles elukad! Na kassipoja suurused. Setukeste lapsed kisendasid nagu rattal. Uhesõnaga: naised ja noorsugu olid surma hirmus. Pealegi, tundsid rotid end kodustena, hoolimata kisast-kärast, jooksi- vad nad mööda siine ja torusid edasi.

See on laevades harilik nähe. Öeldakse: kui rotid laevas, pole õnnetust karta. Ja et meie kajutid kaunis sügavas laeva põhjas

olid. laadungi lähedal, siis mõistagi oli rottidel kaunis hõlbus meid külastama tulla. Et keegi seda etteaimata ei teadnud, siis oli nende ilmumine päris hirmuks kõigile.

— Hakkame nottima, — hüüdis Ervin ja haaras saapa.

Meessugu ühines temaga. Kahmati kätte, mis aga juhtus, ning lahing algas.

Oi seda kisa ja kära! Oi seda nuttu ja naeru mis segunes ühiseks süfooniks, saatemuusikaks sel verisel lahinguväljal.

Peremees tundis suurt rõõmu, kui vana sõjamees kunagi ja oli meist kõige agaram. Näis, et temas tuli tagasi endine sõjameelik halastamatus; naeru rinnus oleks uuesti leegitsema löönud igatsev vabaduse tuli... Et pekstud venelasi ja sakslasi... küll rottidest kah jagu saab. Ja Peremehe käed aina liikusid sinna-tänna, kes ette jäi, see hoobi sai.

Sarnase raspeldamise peale jooksid äkki hulk madruseid meie kajutisse, endal kohkunud näod peas, arvamisega, et meil omavahel löömaks läinud. Nähes aga olukorda pisut teisena, astusid ka nemad meie ridadesse ja lahing jätkus.

Viimaks saime rottidest jagu. Otsisime isegi tikutulega.

Kõige hullem aga see, et keegi rotte ei tabanud.

Peremees vandus, et ohvreid polnud ja nimetas seda lahingut peitepildiks.

Kui jälle vaikus oli laskunud hämarasse ruumi ja meie lahingu väsimust tahtsime rahulikult väljapuhata, kuulen kobinat...

— Vaat kus saatanad! Või kipuvad jälle voodisse.

Ah... ja Peremees virutas säärikuga ära lippavale elukale järele. (Säärikud olid tal kogu aeg pakkis olnud, kuid setudele näidates, oli vist unustanud neid uuesti sissepakkimast. Puhad uued.)

Savi naeris, et sul va pekihaiss juures. Ega meiegi saanud naeru pidada.

Aga Savil endal oli varsti tuli püksis ja hirm nahavahel. Uks rott oli tedagi külastama tulnud ja üle paljaste koivade marssinud.

— Anna Peremees! Viruta! Löö nässu..!

Ja Peremees polnud kade ja läkitas uue sääriku noolena rotile pähe, kes uimasena põrandale kukkus ja paigale jäi.

Ervin haaras teise sääriku, et lõpparvet

teha... Kuid, oh ime, rott pugest Peremehe, visatud säärikusse.

Siis ilmus Meremees, tõsine ja asjalik, vaatas pisut ja surus siis jalaga lahtise sääriku otsa kinni. Rott oli vangis.

Aga kuidas tappa? Mõtles... ja haaras sääriku, tõstis õhku, ning virutas mitu korda vastu põrandat. Lõi veel ise jalaga paar korda otsa ja siis... Kargas Peremees äkki Meremehele kraesse kiuni; virutas tulise vastu nägu ja teise veel säärikuga otsa, millest rott välja lipsas. See kõik sündis nii ootamata ja ruttu, et meil teistel polnud aega mõtlemiseks ega vahele astumiseks.

— Või sina sinder nihuke mu uut säärikut siin lõhkumas? Ma pole neid veel jalga saanud — möss? Kuradi mereröövel niisugune..! Nadikael! Ja virutas uuesti Meremehele küljekontidele.

Tõsine juhtumine aga sünnitas palju nalja ja naeru.

Meremees ei võtnud sugugi pahaks, teades, et ta tõesti rumalusega hakkama sai ja naeris ühes meiega.

Peremeeski toibus varsti omast vihast ära nähes, et säärikud olid veel terved, ainult talla ääred olid pisut mõlakis.

Elus saab tihtigi naerda. Ennast aga põhjalikult väljanaerda, harva.

Tundub küll, et see juhtumine polegi naeruväärt. Enam küll kahetsemiseks. Kuid elus on momente, kus teise õnnetuse üle naerma pead.

Nii see oli nüüdki.

Ning Meremeelt väljaostetud pudel veini oli täieliseks lepituseks Peremehega, millest meiegi saime osa ja uinusime rottide hirmust hoolimata.

* * *

Järgmisel hommikul lahkusime Antwerpenist sihiga: Le Havre.

Mitmetunniline huvitav sõit mööda jõge, mis ühendab Antwerpeni Põhjamerega, meelitas meid kõiki laevalaele. To jõgi on piiriks Belgia ja Hollandi vahel.

Palju huvitavam on aga sõita öösel mööda seda jõge. Lugematuid märgu-tulukesi, rannal ja boidel, ning mööda rattavatel laevadel aina vilksuvad vastu igalpool. Vist taevaski pole niipalju tähti kui sel reisel Antwerpenist Põhjamere tulukesi.

Et meie aga päevavalgel väljasõitsime, siis jäime sellest tuledemerest ilma, mis minule ühel varemalt reisil kenama mälestuse jättis.

Jõudes lahtisele merele, tervitasid meid keskmised vahutavad lained. Tuul oli kõva ja külm, mis meilt vaatamise uudishimu riisus ja kajutitesse sundis pugema. Juba selle väikese lainetusega jäävad paljud merehaigeks.

Meie hulgast kolm olid õige nässus. Need olid: Peremees, Riks ja Savi, kes ka õhtusöögist puudusid.

Peale sööki langes ka Ervin tervete reast. Jäime Meremehega kahekesi nagu oleksin „vana jänki” ise olnud.

Haiguste ajal on söödikutel laevas puha pidu. Olin üks neist sinastest. Pidin vaid kahjatsema oma väikese kõhukese üle...

Vaatamata, et söömisega sai vatsa rebitud, oli muu olemine kurva võitu. Kus sa aga ei liigu, kõikjal ohkajaid ja voodis lamajaid. Kuna see oli alles algus.

Jumal tänatud, me reisusihit oli sedapuhku lühikene. Järgmisel päeval jõudsimme Le Havre'sse.

Kena prantsuse sadamalinn. Eemal mitte kaugel ja mitte kõrgel mäeturjal, paistis rida valgeid maju, punaste, telliskivi katustega, nagu tervitusi öeldes igale siia jõudvale laevale. Lopsakad puud ja muud kasvud, põimised neile nagu rohelise raami ümber, mis jättis eemalt vaatajale meelitavalt juure kutsuva pildi.

Jäime kannatamatult ootama maale saamist, et tõtata sinna, eemale, mäeturjale ja uputada end koos nende valgete majadega, sellesse rohelisesse lopsakusesse.

Isegi haiged kuuldes, et maale lastakse, saivad terveks kui nõiaväel.

Maalesaajate arv oli piiratud. Meie õnneks oli õnneseen. Ainult Peremees jäi laevale, öeldes, et aitab mulle Antwerpeni mälestustest küllalt.

Tõesti huvi on väga suur vist kõigil, kes sattub kuhugile võõrsile, uute kohta, kuhu jalg pole astunud ega silm näinud. Siis pole nagu kannatust minutikski paigal püsida, südagi väriseb sees... sest silm näeb ilu ja jalg kisub vägisi edasi...

Varsti jõudsimegi nende valgete majade ni mäeharjal. Käisime veel siin-seal; vaatasime ja neelasime kõike mis ettejuhtus.

Ja lõpuks, kõik oli sama mis juba varemaltki nähtud. Sama, mis meie kodumaalgi. Majad, puud, taevad, päike, inimesed j. n. e. Vahet väga vähe.

Siiski on midagi muud, milleni meie ei küüni, sest piiratud aeg ja rahatasku, ei võimalda tungida kaugemale sellest, mis silma hakkab.

Pealegi, oleme liig mõtlematud, süvenematud, et tungida võõruste omapärasustesse. Meie huvid ja jalad on liig kärsitud ega anna mahti pisutki peatamiseks, et heita pilku teravamalt ja kainemalt igale asjale ja möödaruttavatele inimestele.

Meie huvi: poeaknad ja noored tüdrukud. See oli kõik, mis Le Havre mälestustest kaasa tõime.

Nähtavasti taevataatki polnud rahu meiega, läkitades tubli vihmasaju omalt poolt veel mälestuseks tagant otsa. Nii et laevale jõudes polnud meil hamba all ka kuiva kohta.

Peremees tundis taevataadi ohvrimeelsusest suurt rõõmu. Utles, et oleme liigagi vara tagasi tulnud. Savil olla üks juuksekarv kuivaks jäänud.

Kuid sarnased juhtumised sünnitavad alati lõbu ja naeru. Kajutites koorisime märjad riided seljast. Peremees oli üksel vahtis kui igavene sfinks, ainult nägu muigask omaette rahuldusega.

Varsti olime ümber riietunud. Kuna märjad riputasime siia-tänna.

Siis läksime sööma. Söök maitses harukordselt hästi.

Peale lõunat tuli reisijaid juurde. Kõrvalolevad tühjad kajutid kihasid uustulnukust. Juttu oli igas keeles. Olemine muutus kärarikkaks ja lõbusamaks.

Peremees oli sobitanud juba tutvuse ühe ungarlasega, kelle lõõtsapilli ta parajasti proovima hakkas.

Meremees nähtavasti polnud põrmugi vähem huvitatud sellest pillist, ning püüdsid võidu pilli omakätte saada.

Väga muusika vaesed olid nad mõlemad. Püüdsin nende viisidest arusaada... Aga igas kandis oma joru... ja iga meister oma hingega...

Peremehe lõõknnummer oli pühadus ise: „Ma tulen taevast ülevalt” lüües jalaga takti vastu põrandat ja noogutades peaga. Käänas ja väänas lõõtsa, mis sõna ei tahtnud kuulata.

Vaene ungarlane näis päris mures olevat oma pilli saatuse üle. Aga olles hõimu-rahvusluse tundeis, naeris ta sunnilt lahkel näol kaasa.

Meremees, pilli enda põlvedele seades, lasi sõrmed korraks üle klahvide jooksta ja pani siis kõrva üsna lõõtsa vastu, nagu ei usuks neid nõiduslikke hääli. Või proovis ta pilli headust..? Kuid siis viskas pea kuklasse, surus hetkeks silmad kinni, .. lõi mõlema jalaga paar korda eelmänguks takti ja mäng algas: „Läksin mina, läksin mina läbi küla tänava jne.”

Mul jooksis külm juga üle selja. Vaene pill... Vaene kunsti hing... Aga mine tee sa seda selgeks...

Ungarlane oli mängumees. Lasi kuulda-vale paar rahvustükki, mida mängis vastava hingega. Nagu sulisev vesi, kostivad iga pisemagi vajutusel helid, millede kompositsioon esitas terviku, pala. Kuna lõpuks mängis: Volga, Volga...

Peremees raputas pead ja kiitis: küll pagan mängib, kui noor lövi! Kohe lust kuulata! Ajab isegi tallad sügelema, löö kas või tantsugi...

— Aga sinu käkerdis võttis mul söögiisu, laususin Peremehe jutu peale Meremehele.

Viimane polnud ka kade ja vastas sama kihvtiselt. See tõi selgesse taevasse tumedaid pilvi... Torm oli tulemas... Juba tundus vinguva tuule mühinaid ja tasast kõue mürinat.

Buenos Airesi Eesti Selts „Estonia” tantsu grupp

Seekord oli Savi meist kõige taipavam ja lahendas asja omal nahal, tähendades: — Peremees kui tantsu lööd pane need uied sihvid jalga, egas need rottide püügiks ja vaatamiseks pole tehtud.

— Mõssa piimahabe piiksud. Vaat panen sulle roti püksi, eks siis tantsi ka minu eest.

Sarnane ülekalduv sõnavahetus sünnitas meile nalja ja unustas endise ähvardava tormi.

Meremees oli Peremehega ühel arvamisel ja leppisid viimaks kokku, et lubaduse Savi suhtes ühiselt läbiviivad. Igatahes kahtlust enam polnud, sest kaks meest surusid sellepeale omad käed kokku.

Savil oli hirm nahas. Polnud teist hulgalajal näha. Ilmus alles siis kui Peremees ja Meremees noorskasid.

Savi naeris omaette rahuldustundega ja puges voodisse, tõmbas teki ülepea, keris end mugavalt rulli ja arvatavasti uinuskis..

Veidi aja pärast kuulen naginat...

Vaatan — Peremees ja Meremees on tõusnud voodis istukile.

Nähes, et ärkvel olen, paneb Peremees sõrme suule, mulle märku andes vait olemiseks.

Pagan võtaks, siin on midagi juhtunud või on alles midagi tulemas.

Siis äkki sähvatas mull mõte peast,

nende ühine lubamine Savi suhtes...

Nii oligi.

Ei tea, kust nemad küll ühe kassipoja kätte saivad, aga Peremehel ta ometi oli ja asusid Meremehega Savi voodi ette. Viimane tõstis ettevaatlikult tekiäärt, kuna esimene upitas kassi, kes ehmatusest vait oli kui sukk. Kui asi oli korras, ruttasid mõlemad oma süngi, kust piilusid teravsilmil poole naeruse näoga Savi poole.

Seda tegin ka mina. Nii jäime ootama seda põnevat momenti, mis ühele hirmust ehmatust pidi sünnitama, kuna meile — pöörast naeru...

Enesest väga süütu nali...

Kuid äkki kajas südant lõhestav kisa vaiksesse öisesse pimedusse. See oli kui kuradi ilmumine maapeale. Südagi seisatas mul hetkeks. Aga siis ei suutnud enam naeru pidada...

Savi kargas surmahirmus voodist välja, ise aluspesu raputades ning karjudes: rotid, rotid...

Sarnase kisa peale ärkasid ka teised, naabri kajutite reisijad, kes meie kajutisse tormasid.

Aga asjaolu teadasaades, rõkkas naerust igaüks. Isegi Savi naeris pisaratega silmanurkades.

Peremees ja Meramees olid nähtavasti kõige õnnelikumad. Nende voodid nagisesid veel kaua, kaua, naeratavatest kehadest.

Savi tuju oli aga siiski null. Ei julgenud enam magama heita, vaatamata, et lubas ennast tulevikus parandada ja meeste asjadesse enam segada.

* * *

(Järgneb.)

Ootamatu kutse

„Uhes mööbliga pikemaks ajaks ja väga odavalt välja üürida vana ilus härrastemaja kahe sissekäiguga, kaheksa magamistoaga, nelja riietamistoaga, kahe saaliga, sinna juurde kuuluvate teenijate tubadega, tallidega, töllakuuriga jne.”

Juba aastaid panin tähele säärast kuulutust, mis ilmus aegajalt ajalehtede veergudel. Mõnikord võisin seda lugeda mitu päeva järginööda, nagu oleks agendid jonnakalt tahtnud sellega äratada vastavate korteriotsijate tähelepanu, siis aga otsisin kuulutust mõnikord jälle kuude kaupa asjata, nii et loosse pühendamatud pidid arvama, nagu oleks see vana härrastemaja kord ometi välja üüritud.

Mina aga teadsin paremini — teadsin, et see vana tore elamu ialgi, nii kaua kui tal veel seisib kivi kivi peal, ei leia endale elanikke peale rottide. Ma teadsin ka mispärast.

Ma ei taha ütelda, millises linnaosas see maja asetseb, võin aga tõendada, et ta on tõesti olemas, nimelt Londonis, ja seisab praegu tühi.

* * *

Tuleval jõulul saab kolmkümmend aastat, kui mina ja mu sõber Hollyoak — noor insener — kohtasime peenemal dineel Piccadilli lähedal kaheksat teist poissmeest-sõpra. Sekti volama hakates muutus vestlus elavamaks. Nemad — ütle meelega nemad, sest ma ise olen vägasõnakehv — rääkisid igasugusist asjust, kuni lõpuks kaldus jutt tontidele.

Selle teemi juures muutusid vaidlused väga ägedaks, sest seltskond jagunes kahte ossa. Suuremat osa, kus vaid naerdi „vaimude” üle, juhtis mu lähim sõber Hollyoak, vähemat aega keegi paljaspäine äriees, kellelt, nagu salaja mõtlesin, oleksin oodanud suuremat taipu. Viimaks ajas Hollioak, uskumatuim ja ägedaim vaimudesalgaja, asja nii kaugle, et lubas veeta öö kuskil tondimajas, mida kurikuulsam, seda parem. Vastaste poolt anti talle nõu ööbida majas, mis oli kummitustelt nii kuulus, et isegi teised lähedalasuvad majad seisid tühjad.

Talle kirjeldati lähemalt seda hoonet, mis oli vanasti kuulunud ühele tuntud, hasartmänge harrastavale aadliperekonnale. Millised kuritööd aga olid toimunud nende vana-de müüride vahel, sellest vaikis ajalugu. Peale viimase omaniku, ühe pentsiku eraku

surma, kes elas majas nagu vana nõid, päris hoone üks selle perekonna välismaal elavaid sugulasi. Viimane tegi oma asjadevalitsejale ülesandeks maja välja üürida, mis aga jäi asjatuks katseks sest vana hoone üle räägiti igasuguseid õudusejutte. Viimaks käis maja ühe sahkerdaja käest teise kätte, ilma et keegi oleks võinud teda kasutada.

John Hollnoak leidis selle olevat enda jaoks nagu „loodud.“ Ta pilkas kõiki hoiatajaid ja lubades veeta seal öö, tahtes maja au mõne päeva jooksul jälle jalule seada.

„Mitte miljoni eestki ei läheks ma sinna,“ arvas meie piduperemees. „Kardan, et see võiks maksta mu mõistuse.“

„Te hindate oma mõistust liig kõrgelt,“ naeris John. „Mina panen oma mängu ilma tasuta.“

„Kes pärast naerab, naerab paremini,“ vaidles teine. „Te pole veel üle mäe. Täna kolme päeva pärast palun teid kõiki jälle oma külaliseks, ja kui meie sõber Hollnoak suudab meile siis tõestada, et ei ole vaimusid, siis naerame kõik seltis.“

Sellega oldi nõus ja kihlvedu võeti vastu. Mina ei võtnud sellest osa, ent järgmisel öhtul kella kümne ajal — enne seda ei ilmu ükski tont — seisin siiski Johni tunnustajana õudustemaja ukse ees.

See kurikuulus hoone oli suur ja sünge. Ta võimas esikülg vaatas ähvardavalt naabermaajade paljastele ustele. Majahoidja, keegi väljateeninud sõdur, päeval üks vapramatest vapramaid, ootas kõheldes meie tulekut. Ta avas ukse ja laskis meid laia kõmavasse esikusse, mis oli pime ja külm kui haud.

„Mu naine valmistas teil esimeses ootetoas voodi ja süütas kaminasse tule,“ seletas ta. „Ka teie asjad on kõik välja pakitud... Soovin head ööd!“

Ta hää l kõlas aralt ja ta komistas peale seda rutuga trepist alla ja kadus.

„Muidugi ei tule sa kaasa,“ ütles John, „sest see ei sobiks kihlveoga, pealegi eelistan üksi vaimudele vastu astuda. Tule homme hommiku kell kaheksa mulle siia järgi, olgu ma siis elus või surnud,“ lisas ta.

Ta tõukas mu välja ja raske uks sulges paukudes mu järel.

Järgmisel hommikul olin täpselt kohal, muidugi vana sõduri saatel, kes silmitses Johni ilmudes aukartlikult ta sirget, kindlat kogu. Märkasin siiski, et sõber oli tõsisem kui harilikult.

„Nii siis olid kõik jutud vaimudest loori?“ küsisin, eemaldudes temaga õudustemajast.

„Pärast einelauas räägin, praegu olen hirmsasti näljane,“ vastas John närviliselt.

Jstudes mõned minutid hiljem mu söögi-toas kaetud laua ääres jutustas John peaaegu sõnasõnalt järgmist:

„Peale su väljumist läksin tulitiku valgustusel trepist üles ja leidsin kohe kirjeldatud ootettoa, mille uks avatud ja kaminas põles tuli. Ka kaks vahaküünalt valgustasid ruumi, mis oli mugavalt sisustatud tavalise vanamoelise mööbli ja telkvoodiga. Seintes oli palju ukse, mis aga järelevaatlusele enamasti osutusid seinakapide usteks. Peale seda kui olin voodi hoolega järgi vaadanud, lukustasin ukse. Istusin kamina ette ja süütasin sigari. Tundsin endal isegi mugavana ja kodusena, Võtsin siis kaasatoodud raamatu ja hakkasin ajaviiteks lugema. See oli põnev romaan ja ma lugesin huviga, nii et midagi ei kuulnud ega näinud oma ümbrusest.“

Siis kuulsin, kui tornikell lähedusele löi kaksteiskümmend.

„Vaimude tund!“ mõtlesin. Kohendasin tuld ja algasin uut peatükki. Aga ma ei olnud lugenud veel lehekülgegi, kui peatusin ja kuulatasin. Mis see oli? Keegi lähenes! „Muidugi rotid,“ mõtlesin jälle. „On ju paras paik säärasele elukatele.“

Sellele järgnes natuke aega vaikust, kuid siis algas krabin uuesti — lähenes ja lähenes!

Korraga kuulsin tasast koputust uksele. Ma ei vastanud sellele, panin siiski raamatu käest ja tõusin püsti. Sellele järgnes valjem koputus. Mõtlesin hetke, siis varustasin end ahjuroobiga, sammusin ukse juure ja avasin selle järsku, valmis purustama pead vähemalt tosinal rotil.

Ent mu ees seisis toreda kasvuga puuderdatud teener tulipunases livrees!

Mees kurmardus viisakalt ja sõnas mu suurimaks imestuseks: „Laud on kaetud!“

„Ma ei tule,“ vastasin ma järsult, lõin ukse ta nina ees kinni ja lükkasin riivi ette. Jstusiin jälle kamina ette ja katsusin lugeda, ent — asjata! Pidin ikka jälle kuulama ja ootama uusi helisid. Ja need ei lasknud end kaua oodata. Varsti kostsid jälle sammud ja uus koputus uksele. Avasin uuesti ukseja nägin sama teenrit. Ta kummardas jälle ja kordas: „Laud on kaetud, härrased ootavad.“

„Ma ütlesin teile, et ma ei tule Kasige kuradile!” kärkisin ma ja löin ukse kinni.

Tookord ma enam ei katsunudki lugeda, vaid ootasin... Varsti kostis kolmas koputus. Avasin ukse ja nägin ikka sama teenrit.

„Laud on kaetud ja härrased ootavad,” kordas ta. „Armuline härra ütles, et te peate tulema.”

„Olgu siis, ma tulen,” hüüdsin ma ägedalt, vallatud tungist, asja põhjani läbuurida.

Teener läks ees trepist alla ja ma järgisin talle läbi nüüd heledasti valgustatud ruumide, kus jooksid edasi-tagasi teised teenrid. Minnes panin tähele kuldnööpe ta livreel ning ta toredaid sääremarju ja kuulsin söögisaalist valjut naeru ning nugade ja kahvlite klöbinat. Mulle ei jäänud kaua aega vaatluseks, sest kohe seepeale seisin hõbe- ja kuldnööudega kaetud laua ees ja teener tutvustas mind kõvama häälega: „Mr. Hollioak!”

Ma ei uskunud oma silmi, kui nägin oma ees seltskonda kaheksateistkümnenda sajandi riietuses. Minu sisse astudes tõusis laua ülemisest otsast keegi vanem härra vahakarva näoga ja torkavate mustade silmadega. Ta kandis parukat ja tulipunast, hõbedaga kaunistatud kuube. Peale viisakat kummardust minu ees juhtis ta mind oma aristokraatliku käe peene liigutusega tühjale toolile kahe puuderdatud lopsakate õlgade ja ehetes säravate, valgete kaeltega iluduste vahele.

Alul olin veendunud, et see kõik ei olnud muud kui vastaste poolt suurepäraselt korraldatud nali. Kõik näis olevat nii tõsieluline ja loomutruu, kuid — asjata otsisin tuttavaid nägusid! Ma nägin noori ja vanu, ilusaid ja inetuid, kuid kõigil nägudel üks ja sama ilme: toores, tuim jonnakus ja veel midagi muud, mida ma ei oska kirjeldada sõnadega.

Mis salaseltskond see oli? Kurjategijad või valerahavalmistajad? Aga, ma märkasin kohe, et nad kuulusid seltskonna kõrgemasse kihti — endise, vanaaja seltskonna!

Jutu- ja naerukõmin vaikis mu sisse astudes ja piduperemees hüüdis, koputades lauale, kummaliselt käriseval häälel: „Mu daamid ja härrad! Lubage siin teile tutvustada seda noormeest. Meie uue külalise teriseks!”

Kogu seltskond tõstis klaasid, kõigi pilgud olid pöördunud. minu poole. Kuid korra-

ga tuli mulle hea mõte. Tõusin püsti ja hüüdsin: „Mu daamid ja härrad! Täna teid külalislahkuse eest, aga enne kui seda kasutan, lubage mul lugeda söögipalvet.”

Ja vastust ootamata lugesin kähku ühe ladinakeelse palve, mis mulle parajasti meele tuli. Aga veel enne kui jõudsin lõpetada viimase lause, sündis hirmus muudatus: tekkis kohutav kära ja rüselmine, tuled kustusid, pimeduses kostsid oiged ja vanded. Sellele järgnes surmavaikus. Seisin üksi suure palja mahagoonilaua ääres tänavalt paistva nõrga laternatule valgustusel. Tuba oli õudselt tühi ja vaikne. Pean ütleva, et see äkiline vaheldus — heledast valgusest ja pidukärast täielikku vaikusse ja pimedusse — mõjus põrutavalt mu närvidele. Seisin hetke ja püüdsin end koguda. Hõõrusin silmi, et veenduda, kas ma tõesti ei näinud seda kõike unes ja asetasin oma sigaritoosi määrgiks lauale, et tõesti viibisin all söögitoas — ja hommikul leidsingi ta seal.

Otsisin pimedas käsikaudu kobades oma toa üles. Ma ei näinud enam kedagi, ei oma toas ega mujal, kui lukustasin ukse ja heitsin voodisse selle kindla otsusega, et mind enam keegi ei suuda välja tirida võimalikult korduvale pidusöögile, siis arvasin selgesti kuulvat ukse tagant, läbi võtmeaugu, tasast, pilkavat naeru.

Kuulsin veel, kui tornikell löi kaks, seepeale uinusin magama ja magasin hommikuni, kui mind äratas möödasõitvate piimavankritemürin. Riietusin ja leidsin sinu juba murelikult ootamas ukse taga. Nüüd aga pean ütleva, et asi pole veel sugugi lõppenud. Tahan täna öösel jälle sinna minna ja selgitada, mis inimesed need seal on. Võtan kaasa Erib'i oma bulldogi, ja küllap te näete, homme hommikul, muidugi kui veel elan, tean kõik, kust see seltskond on pärit.”

Tegin kõik, mis võisin, et teda loovutada sellest kavatsusest. Asjata! Oleksin võinud niisama hästi rääkida lauale. Ta tahtvat lähemalt tundma õppida selle vana kurikuulsa mängupõrgu elanikke. Ja nii ei jäänud mul muud, kui saatsin ta õhtul jälle sinna. Vaatasin rahutult talle järgi kui ta kadus süngesse, kajavasse esikusse.

Tavaliselt magasin hästi, kuid tol ööl aelsin tundide viisi unetult asemel. Kujutlesin oma sõpra mitmesugustes hädaohtudes, mille üle päeval isegi oleksin naernud. Mu kujutlused olid nii elavad et arvasin kuulvat Johni meeletult mind hüüdvat. Ajasin

istukile ja kuulatasin hoolega, kuid ei kuulnud enam midagi. Muidugi pidi see olema vaid ettekujutus.

Kell ei olnud veel seitsegi, kui tõusin üles ja riietusin. Jõin kohvi ja pool kaheksa juba seisin õudustemaja ukse taga. Ka vana sõdur seisis juba seal murelise näoga.

Ei püsinud enam oodata kokkuräägitud ajani — kella kaheksani. Pölesin uudishimust. Kloppisin uksele ja helistasin, kuid kõik oli asjata — vastust ei tulnud. Teadsin, et John magas alati väga raskesti, seepärast pörutasin tugevamini. Kuid majas jäi kõik endiselt vaikseks. Viimaks surusin vastu võtmeauku ja kisendasin kõigest kõrist: „John Hollioak! John Hollioak!” kogu maja kajas sellest vastu, ent mu sõber ei vastanud.

Olin meeleheitel. Pörutasin ja raputasin ust, kuni tuli politseinik. Seletasin, et tahan minna sellesse majja.

„Ärge parem minge,” naeratas korralvur. „Sellest majast räägitakse õudseid lugusid...”

„Ma tean,” vastasin, „aga mu sõber magas seal öösel ja nüüd ei lähe mul korda teda äratada. Tal on võti seespool.“

„Ah nii, teil ei lähe korda teda äratada!“ lausus politseinik tõsiselt. „Siis peame kutsuma lukusepa.“

Vana mureline sõdur oligi juba seda teinud. Viie miinuti pärast, mis näisid mulle igavikuna, avanes vana raske uks. Söötsin sisse ühes kordnikuga.

Mul ei tarvitsenud John Hollioaki kaua otsida. Tema ja ta koer lamasid surnult trepjalal!

M. B. Croker

São Paulo teateid

Saabus S. Paulo Eesti aukonsul Finn B. Arnesen.

22. novembril s. a. saabus norra aurikul Santosse oma Euroopa reisilt S. Paulo Eesti aukonsul hr. Finn B. Arnesen üheskoos abikaasa ja kahe pojaga. Vaatamata sellele, et konsul sõitis incognito, oli sadamasse vastuvõtma kogunud hulgakene tuttavaid ja sõpru, nende hulgas Soome konsul Lyder Sagen ühes abikaasaga, eesti seltsi „Uus Kodu” esimees Paul Veltson ja sekretär Jaan Bauer.

Laeva saabudes tervitati konsuli ja tema perekonda laeval, mille järele serveeriti külalistele kohvi üheskoos uustulnutega. Võis märgata, et kaua kestnud reis oli mõjunud hästi meie lugupeetud konsulile ja tema perekonna liikmeile, olles kõrbenud päikesest tumepruuniks ja alati ülevas meeleolus. Sama kinnitas hiljem ka konsul, et tervis on hea ja tahet palju eelolevaks tööks. Uhtlasi oli väga rahul, mis selle lühikese ajaga nägi Eestis, pöördudes tagasi täieliku rahuldustundega.

Nagu eelmises „Meie Kodu” numbris ilmus teade, käis konsul oma Tallinnas viibimise ajal riigivanema hr. Konstantin Pätsi jutul. Millest oli jutt sellel visiidil, seda konsul veel ei avaldanud, küll aga rääkis kiitvalt hr. riigivanemast ja üldse Eesti elu-olust, soovitades meil eestlasil, kellegi siin ei peaks mitte hästi minema, pöörduda tagasi kodumaale, kus tööolud head ja tööpuudus tundmata.

Mis moodi jääb konsulaadi asi S. Paulos on veel selgumata, kuna sellest püüdis konsul veel vaikida. Kindel on aga see, et hr. Finn B. Arnesen jääb edasi Eesti konsuliks São Paulos, kuna viimase lahkumise palvele vastas E. Vabariigi valitsus ülendamisega täieõiguslikuks aukonsuliks. Seda otsust tuleb aina tervitada, sest vaevalt oleks leidunud São Paulos uut isikut sellele kohale kes sarnase vastutulelikusega ja heatahteliselt oleks suhtunud eestlastele, kui seda on hr. Finn B. Arnesen. Samuti on sellega täitunud eestlaste soov, näha hr. Finn B. Arnesenit edasi omal kohal.

Eesti konsulaat asub avenida São João, 108, 2-sel korral, saal, 25 ja 26. Kõnetunnid igapäev 16—17-ni.

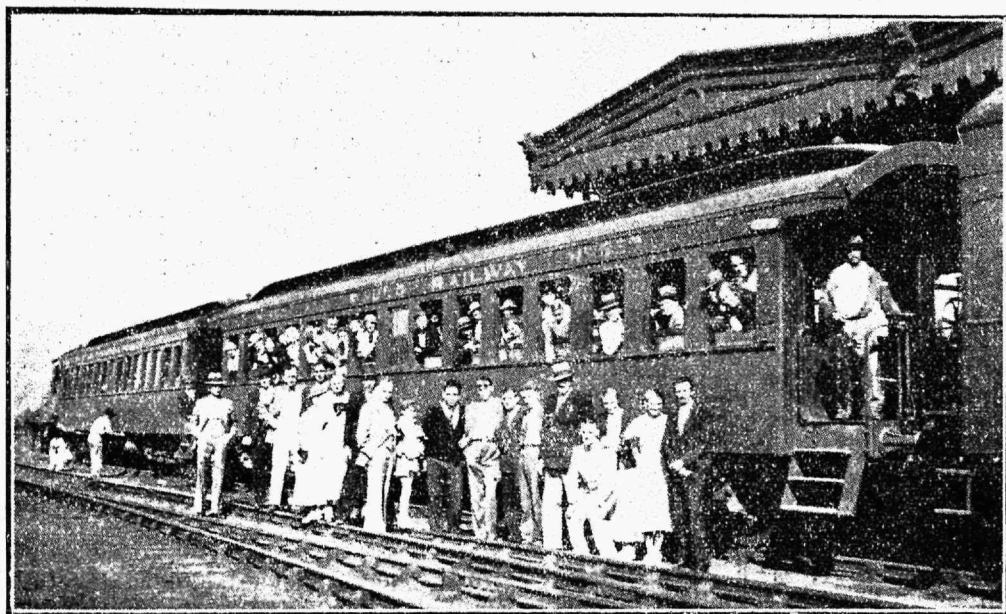
São Paulo eestlaste väljasõit

Eesti selts „Uus Kodu” São Paulos on igal aastal korraldanud väljasõite ja neist on eestlased rohkem arvul osa võtnud. 15. nov. Brasillia rahvuspühal, vabariigi sünnipäeval, korraldas „Uus Kodu” väljasõidu Santosse. Väljasõidust osavõtjaid oli 75 ning sõiduks sinna ja tagasi üüriti eravagun.

Olles nii suurel arvul koos omaette vagunis löödi laulu ja tunti end koduselt. Santosel telliti omaette tramm ja sõideti sellega mereranda.

oma rannalainetega saarekeste taga sünnitab lainete ristlemist, mis kergesti jalad alt viib. Kõik aga lõppes õnnelikult. Ent nobedatele ajalehemeestele sai see ikka teatavaks ja vahejuhtum oli nii mõneski kohalikus ajalehes..

Tänu Santosel selkorraste sompus ilmale ei tundunud lõunamaine päike kardetavana, nii et võis mitmed tunnid supelda ja rannal viibida kuni väsimuseni, ent õhtul olid siiski kõikide näod kõrbunud-punased, unine

Eestlased teel San osse

Uldpere kasväs veel suuremaks, kuna Santosel eestlased, teades väljasõidust, tulid ka omalt poolt tuttavaid ja suguvendi vaatama, et ka ühiselt koosviibimisest osavõtta.

Rannal jaguneti gruppidesse ja üüriti ujumise kabiinid. Liival jookstes, kõndides ehk palli mängides ja meres supeldes tuttavate nägude seas, igal sammul kuuldus eesti keelt, tundus kui Piirital. Tehti ülevõtteid, söödi, jutleti ja mõnuleti. Oli ka väike vahejuhtumine ja üks eesti noormees oleks peaaegu uppunud, sest Atlandi okeaan

ja väsinud olek. Rongil tagasi sõidul oli hea, rahulik tunne ja vaga soov südames, et aga ruttu koju saaks magama. Lauluga mindi, ja lauluta tuldi tagasi.

Õösel magama heites hõõrus nii mõnigi nägu ja keha vaseliiniga ja oli rahutu unega, seda kõik oli teinud kibe-soolane Atlandi vesi, mere õhk ja päike, mis küll pilvede taga seekord oli. Kuid ometi jättis väljasõit magusa mälestuse, oli vahelduseks, nii ühetoonilises elus, vahelduseks kehale ja vaimule, kosutajaks ja värskendajaks.

Kadri õhtu eesti seltsis

Juba hulk aega olid mõtted käimas luua eesti selts „Uus Kodu” juurde naisosakond. Selle mõtte võttis üles J. Kartau ja kõneles mitmed korrad kõneõhtuil naisosakonna tarvidusest seltsi juures. On nii mitmeid korraldusi ja seadeid iseäranis ruumide sobivamaks jamugavamaks tegemise mõttes, kus seda ei pane tähele mehe silm ja ei saa hakkama sellega, mis kergesti läbiviidav ja omane naisele. Lõpuks naised hakkasid ise kinni agarast ja nii sündis „Uus Kodu” juurde naisosakond. Kadri õhtut ei ole kunagi São Paulo eestlaste poolt mälestatud peoga. Naisosakonna tragil korraldusel oli see esmakordne „Kadri-õhtu,” mis peeti laup., 23. nov. ja täiesti lahkuminev harilikudest peo- ja tantsuõhtutest.

Naisosakonna juhatusel liikmed olid võtnud eneste peale perenaiste kohused, kandes laudadele suupisteid ja maiustusi. Laudade ääres istus 120 liikmeline eestlaste pere, kes end tundes koduselt vaatlesid näitelaval ettekandavaid palasid. Tütarlapsed Linnartid deklameerisid isamaalaule, pr. Muna ja hr. K. Maaros kandsid ette koomilise dueti. Kuid suurimat meeoleu valmistasid hr. Karl Maarosi naljad. Elav pilt „Mustlaste laager,” mida saatis laul, oli võluv oma valgus-

tus efektidelt tänu hr. Monso seadeldustele näitelaval.

Kuid omapäraseks rekordiks oli pr. E. Pensa ja hr. K. Maaroo si „laps.“ See andis peokorraldajatele suurima sissetuleku omal alal.

Lõpuks asus näitelavale „lõõtsmoonik,” mandoliine, bansho ja gitarrede saatel, manades esile juba Eestis ennemal aegil tuntud viise ja nende helide saatel löödi tantsu laudade vahel.

Samal ajal, kui oli naisosakonna korraldusel Kadri-õhtu seltsi saalis, peeti einelaua ruumes pulmi. Kaks eestlast olid jõudnud sellele otsusele, et abielu on eelistatavam üksikelust, ehk küll mõlemad keskealised inimesed, tundsid nad seekord endid noortena ja õnnelikudena, ümbritsetud omast väikesest tuttavate ringkonnast.

Naisosakonna poolt korraldatud Kadri-õhtut tuleb pidada täiesti kordalainuks ja ilusaks peoõhtuks, mida üldse „Uus Kodu” ruumes on peetud. Tahame loota, et sellane naisosakonna korraldus edaspidi veel mõndagi huvitavat pakub, mis ei ole mitte igapäevane ja harilik.

Ulemaailmline Välis-Eesti päev

Laupäeval, 30. nov. s. a. pühitses São Paulo E. A. ja H. S. „Uus Kodu” ülemaailmlist Välis-Eesti päeva, mis hästi korda läks.

Eeskavas oli Välis-Eesti liikumist selgitav kõne, millest rääkis A. Aur. Kõnele järgnesid seltsi segakoori laulud hr. W. Göetsi juhatusel. Koori ettekannetele järgnesid hr. Jüri Viinamäe sooloettekanded, mis koosnesid eesti lauludest. Lauljale avaldati rohkelt kiitust. Klaveril saatis maestro Tobia Per-

fetti. Omad laulu ettekanded lõpetas hr. J. Viinamägi kõnega, lastes elada nii Kodu-Eestil kui ka Välis-Eestil.

Eestlasi võttis ülemaailmlise V.-E. päeva aktus-peost osa keskmiselt, mis seletatav kaitseseisukorra olekuga riigis. Ka on olnud viimasel ajal pidusid väga tihti. Aktus-pidu oli väljakuulutatud kell 9. õh., kuid algas kell 10. Peale ettekandeid algas tants jazz-orkestri saatel.

„Uus Kodu” raamtukogu

Hiljuti Välis-Eesti Uhingult saabund raamatud on nüüd köidetud üheskoos endistega ja seltsi liikmeile lugemiseks saadaval. Raamatukogu on avatud iga teisipäev ja reede

kella 19—22-ni. Raamatuid saavad lugeda ainult seltsi liikmed, makstes kautsjoni 10 milreisi, kes rohkem kui aasta olnud liikmed, 5 milreisi.

Kõneõhtud

Kõneõhtute korraldamises on sündinud vaheaeg. Senini olid kõneõhtud igal pühapäeva õhtul, alates kell 1/29. Kuna aga viimasel ajal on korraldatud palju pidusid ja seltsi tegevus just sel-alal vägagi elav on olnud, siis hakkas see end tunda andma

kõneõhtute väheses osavõtus. Kui pidude hooaeg möödub ja kõneõhtute järele tarvidus tõuseb, algatakse kõneõhtute korraldamisega uuesti. Praeguse kõneõhtute ärajäämise peale tuleb vaadata kui puhkusele.

V. PADVA RINGREIS PÕHJA-AAAFRIKA JA EUROOPA

Saabus hiljuti teade hr. Wladimir Padvalt kus ta saadab palju terviseid „Meie Kodule”, kirjutades, et ta on jälle Misha Elmanna kontsertreisil Euroopa, Põhja-Aafrika ja Palestiinasse. Ringreis saavat kestma paar kuud ja peale selle järgneb sõit tagasi New Yorki, kus kavatsusel ees rida kontserte. Uhtlasi teatab W. Padva, kui aega saab siis ka külastab Pesti. Kunas ta jälle Brasiilia tuleb ei tea veel, kuid omalt poolt tahame loota, et see sünnib lähemal ajal. Kiri on kirjutatud „Normandiel,” 27/10/35.

Maailmakuulus juudi viuldaja Misha Elman on sündinud Venes, Talnojes, 20. jaa-

nuuaril 1891. Õppinud prof. Leopld Aueri juures Peterburgi konservatooriumis. Esmakordselt esines 1904. a. Peterburgis (Leningradis). Tema Euroopa ringreis äratas tähelepanu. Ameerikas esines M. E. 1908a. vene sünfonia orkestriga. Praegu kuulub Elman U. S. A. kodakondsusesse ja on praegusaja suurimaid viulistikunstnikke. Möödunud aastal esines M. E. oma kontserdiga ka São Paulos, klaveril saatis teda eesti klaveristik Wladimir Padva. Uldse on V. Padva M. E. ainukeseks saatjaks klaveril kõigil tema esinemistel ja reisidel.

Johannes Asbaum

Sündinud 8-8-1876 surnud 8-9-35

São Paulos

Soome vabariigi aastapäev

Balti riike sõprade selts korraldas 6. detsembril s. a. Soome vabariigi aastapäeva puhul piduliku aktuse, Skandinaavia ühingus „Nordliset,” mis lõppes balliga.

Initsiatiiv oli Balti riike sõprade seltsi presidendi dr. Synesio Rangel Pestana ja Soome konsuli hr. Lyder Sageni poolt São Paulos.

Dr. Synesio Rangel Pestana esines pikema kõnega Soome üle peatudes ajaloo, rahva ja looduse juures. Kõne lõpul soovis kõneleja Soome rahvale ja tema presidendile hr. Svinhufudile õnne. Viimased sõnad kadusid mürisevasse aplausi koosviibijate poolt.

Hr. Jüri Viinamägi nii kui arvustus São Paulo suurimas ajalehes „O Estado de São Paulo” kirjutas „eesti bariton oma ekseleentse ja hästi haritud häälega” kandis ette suurte kiiduavalduste all mitmeid Soome ja Eesti heliloojate töid.

Sellele järgnes leedu koori ettekanded, mis suure aplausi osaliseks said. Leedu selts São Paulos „Viltis” omab 50 liikmelise laulukoori, mis hästi välja õpetud.

Klaveril esines pr. Alice Philips, kandes ette klassikute Chopini, Glücki j. t. töid.

Eesti „Uus Kodu” laulukoor esines hr. Jüri Viinamäe juhatusel eesti ja soome lauludega, mis hästi õnnestusid ja eriti rohke kiiduavalduste osaliseks said. Eesti seltsi „Uus Kodu” segakoor, mis koosneb 20

lauljast, esines hr. Jüri Viinamäe asjatundlikul juhtimisel distsiplineeritult. Siin kohal ei saa tähendamata jätta hr. Woldemar Göetsi mitmeaastast, püsivast ja hoolsat tööd koori väljaõpetusel. Peame avaldama tänu hr. Woldemar Göetsile, et laulukoor võis nii edukalt esineda ja saada rohkete kiituste ja aplauside osaliseks.

Eesti seltsi „Uus Kodu” tantsutrapp pr. Linnarti juhatusel esines hästi rahvatantsudega kandes ette „Kaera Jaan” ja „Tuljak.” Tantsijad olid rahvariideis. Tantsud meeldisid iseäranis Skandinaavlastele ja neid tuli korrata publikumi palvel.

Aktus lõppes Soome konsuli hr. Lyder Sageni kõnega, kus ta tänas kõiki koosviibijaid ja kaastegelasi, iseäranis Balti Sõprade seltsi, Eesti Selts „Uus Kodu,” hr. Jüri Viinamäe ja leedu seltsitegelasi.

Aktusele järgnes ball, mis kestis lõbusas meeleolus varahommikuni.

Soome aastapäeva aktus-ballist võtsid osa Skandinaavia ja Balti riikide konsulid, valitsuse esitajad ja kohalik eliit.

Aktuse vahepeal esines eesti seltsi „Uus Kodu” laulukoor raadios hr. Jüri Viinamäe juhatusel. Uhtlasi esines ka hr. Jüri Viinamägi soololauludega, kandes ette soome ja eesti laule. Vahepaladena esines ka keelpillide orkester soome muusikaga.

Ettekanded anti edasi üle terve Brasiilia.

Jüri Viinamägi raadios ja loengutega koolides

26. novembril esines Jüri Viinamägi Rio Claro raadios, mis sai edasi antud üle Brasiilia. Seda „veerand tundi Eestit” täitis Jüri Viinamägi eesti lauludega: „Kungla rahvas” ja „Üürrike elu” meeldisid väga. Korrata tuli „Isamaa ilu hoieldes.”

Ka oma loengutega koolides Eesti üle, tegi Jüri Viinamägi alguse. Tema esimene loeng oli pühapäeval 8. detsembril, Rio

Claros, Saksa koolimajas. Selleks oli terve kool kokku kutsutud ja Jüri Viinamägi võis siin kõneleda „tundmatu maast” ja näidata pilte Eestist. Rio Claro linn on üks suuremaid sisemaa linnasid, eemal São Paulost 250 kilomeetrit.

Leiaks ta aga rohkem võimalusi selles kasutoovas ja Eestit tutvustavas töös, olgu iga tõsise eestlase soov.

São Paulo öösel

Minu isa koda

Kui mees kõndis ja kõneles rahva seas, öeldes: „Minu isa kodades on palju eluasemeid,” — siis tundis juba see, kellele kätkitsaks oli jäänud, tundis ka see, kellele avar maailm väiksena ja piiratuna osutus ja isegi selle suure „elutaime” külva isa tunnistas, nähes tuleviku põllul sügavat, lämmatavat umbrohu kasvu, et aegade teede äärtel saavad seisma inimese pojad ja kurvalt enese ümber vaadates hüüdma kurtidele kuulajatele ja pimedatele nägijatele: rebastel on augud, lindudel on pesad, kuid inimese pojale ei leita kohta, kuhu oma pääd panna!

See mees oli see, kelle mälestust meie peame ja suuremat rõõmu enesele sellega saavutame, kui midagi üks teisele kinkida suudame, põlema süütame tunnete tungla, et valgustada teed — minu Isa kodade poole!

Teeme seda üks teisele! Tehku seda ka meie äravalitud kõrgetes kodades, rahvaste liidus, kontsistoriumides, ja tehku seda ka veel viimasel tunnil vaikiv — Vatikan!

Siis avanevad valgustatud teed, tasaneb taltsutamata iha võõra vara ja sünni õigusega ostetud kätki kohtade järele, sest see mees räägib ka täna päev neid samu muutmataid sõnu: Minu isakodades on palju eluasemeid!

E. K.

TEATEID KODUMAALT

Jaan Koort surnud.

Moskva, 15. okt.

Eile kell 11 õhtul suri haiglas eesti kunstnik Jaan Koort.

Jaan Koort haigestus 3. oktoobril Kshellis, kus ta oli Kshelli riikliku keraamikatehase kunstiliseks juhiks. Kui haigus võttis tõsisema pöörde, toodi ta Moskva haiglasse. Alul arvati, et on tegemist gripiga, kuid hiljem selgus, et kopsupõletik on haaranud juba mõlemad kopsud. Kriitiline seisukord tekkis esmaspäeva õhtupoolikul, millele järgnes ka surm.

Tallinnas 140.199 elanikku.

Käesoleva kuu aluks elanikkude arv Tallinnas esimest korda kogu iseseisvuse aja kohta ületas 140.000 piiri. 1. novembriks Tallinnas elanikke aadressbüroo andmeil 140.190, sellest mehi 61.873 ja naised ... 78.326.

Kuu kestel elanikkude arv kasvas 1372 võrra. Sellest oli mehi 589 ja naised 783. Sissesõitnud sama aja kestel oli 3211 — 1648 meest ja 1563 naist, kuna väljasõitnuid peaaegu täpselt pool vähem — 1595, sellest mehi 910 ja naised 776.

Krooni kate 55,99 prots.

Liikvelolevate pangatähtede arv kasvanud.

Eesti Panga kattevara vahetõrge jooksvate kohustustega oli 3. okt. 55,99%. Seejuures oli kulda rahas ja kangides kr. ... 34.191.392 ja välisrahas 710.200,19 kr. väärtuses. 30. sept. k. a. oli kattevara vahetõrge 57,20% ja kulda 34.189.370 kr. ning välisraha 1.052.690,89 kr. väärtuses.

Pangatähti oli liikvel 31. okt. 40.124.156 kr. ja 30. sept. k. a. 38.138.089 kr. Muudatusi on tekkinud ka jooksvates arvetes. Valitsuse jooksvad arved on tõusnud kuu kestel 13.660.275,35 kr. 13.817.590,83 kroonile ning pankade arved vähenenud 7.886.867,16 kroonilt 6.441.368,36 kroonile.

Vabadussõja algpäeval, 28 novembril, antakse üle laekunud summad kaitselaeva ehitamiseks

Allveelaevastiku sihtkapitali põhikirja ja kaitsevägede ülemjuhataja kindralleitnant J. Laidoneri soovi kohaselt allveelaevastiku sihtkapitali juhatus 28. nov. k. a. annab üle riigivanemale seni kogutud annetused. Sihtkapitali põhikirja kohaselt korraldab laeva ehitamist vabariigi valitsus. Et esimene üleantav summa oleks küllalt soliidne ning võimaldaks kohe laeva ehitamisele asuda, siis sihtkapitali juhatus palub kõiki asutusi, ettevõtteid, ärisid, kodanikke jne., kes veel pole annetanud või kes soovib täiendada oma senist annetust väärilise summaga, annetada kindlasti oma jõukohane annetus veel ligemal päevil.

Esimese summa üleandmine toimub pidulikkusega Kadrioru lossis riigivanemale kaitsevägede ülemjuhataja ja vabariigi valitsuse liikmete juuresolekul 28. nov., milline on meie ajaloo väga tähtis päev, sest see oli vabadussõja algpäevaks.

Vabaduseõja ajaloo esimene köide ilmub jaanuaris

Selle käsikiri on esialgses redaktsioonis valmis. Käsikirja on läbi lugenud arvukas pere sõjast osavõtnud ja ka mõned poliitikategelased. Paljud on teinud rea väärtuslike märkmeid. Teose 1. köite käsikiri on redigeeritud juba teistkordselt ja esitatud komitee juhatusel. Ligematel päevadel astub kokku komitee juhatus kokkuvõtteid tegema oma märkmetest. Kuna praegu on käsil pildimaterjali valik teose jaoks, siis pärast läbivaatamist juhatuselt ja pärast keelelist viimistlemist võib teose 1. köite anda trükki. See leiaks aset umbes eelolevas jaanuaris. Teos tuleks kahes köites, kokku umbes 1.000 lhk., millest pildimaterjali 25%. Müügile lastakse võimalikult odava hinnaga — arvatavasti mitte üle 5—6 krooni mõlemad köited kokku.

Jaani Koordi põrm saabus.

Põrmu põletamine võeti ette Moskva krematooriumis. Kadunu abikaasa ühes urniga on juba Eesti saabunud.

J. Koordi põrmu äratoomine Balti jaamast sündis 6 novembri õhtul Moskvast toodud urn tuhaga paigutati jaamas ümber suure- Koordi enda poolt valmistatud valgesse portselaanist vaasi mis toodi vastaval kanderaamil tõrvikute saatel läbi linna kunstihoonesse ja paigutati kuni matuseaktuseni näitusesaali. Kunstihoone jääb selleks ajaks avatuks publikule.

Matuseaktus toimus reedel kell 4. p. l. kunstihoones.

Eesti võitis Soome 6:2.

Eesti—Soome poksimaaavõistlus lõppes pühapäeva õhtul saksa teatris Eesti kasuk 6:2. See on tüsedam tagajärg, mis Eesti saavutanud seni poksis Soome vastu. Juubelimaa-võistlusel töid lahetagustele hõimudele ainsad võidupunktid Los-Angelesi olümpia pronks-medali mees B. Ahlberg kerge-keskaalus ja H. Koivunen poolraskekaalus. Eestlastest kaotasid A. Stepulov ja A. Raadik.

Maavõistluse vastu tunti elavat huvi. Teatrisaal oli müüdnud välja viimase kohani. Ruumipuudusel ei pääsenud jälgima juubelivõistlust umbes 500 inimest.

Laskurmeeskonna „kuld-mehed”

Tänavuse parima spordisaavutise eest sai kuld-medali Eesti võidukas laskurmeeskond. kuhu kuuluvad: V. Jaanson, E. Ki-

vistik, J. Kärner, G. Lokotar, A. Liiver, E. Rikand, E. Rull, E. Seren ja J. Vilberg. Meie parim kuulitõukaja A. Viiding sai kolm häält, laskurmeeskond 18 häält.

Salapärased tundmatud Vanamõisa kaevanduse tööliste majas.

Õul vastu pühapäeva leidis Virumaal Kunda-Rakvere raudtee ääres asetseva Vanamõisa töolistemajas aset sündmus mis tõstab jällegi elavalt päevakorrade viimasel ajal Virumaal laineid löönud salapärased kullalood. Nimelt viidi kahe tundmata mehe poolt töolistemaja kasutamata seisvast toast ära mingi suur kast, mis kaevati väljapõranda alt.

Hümnivõistluse shürji tuleb kokku.

Hümnitaoliste rahva pidu- ja ühislaulude võistluse tähtpäevi pikendati teatavasti kahe kuu võrra — sõnavõistlusel 1. novembrini s. a. ja viiside võistlusel 15. märtsini 1936.

Sõnavõistluseks on kuni 1. novembrini esitatud rikkalik materjal — tervenisti 615 saadetist autoreilt, kes pakuvad oma parima meie tulevase rahvusliku hümnini või rahva pidu- ning ühislaulude tekstiks. See materjal hoitakse riigikogu raudkapis ja tuleb nüüd avastamisele ja hindamisele esimesel sõnavõistluse shürji koosolekul reedel, 8. novembril.

Shüriisse kuuluvad kultuurkapitali kirjanduse ja helikunsti sihtkapitali valitsuse esindajatena Fr. Tuglas, Ed. Hubel, (Mait Metsanurk) Linda Eenpalu, prof. Joh. Aavik ja dr. Aug. Anni.

Eelistagem mineraal vett

SARANDY

mis on parimaid

Ladu:

Rua do Lavradio, 46
Telephone: 22-1462

Rio de Janeiro

A O M O V E L H E I R O

Äri asutatud a. 1900

OSTAB JA MÜÜB

Mööblid, sissesääded, letid, klaverid,
voodisirmid, kirjutusmasinad, arve-
-- masinad, rahakapid jne., jne. --

MOYSES HAKIM

Praça da Sé 12-A e 86
Kõnetraat 2-3477
São Paulo

„Uus Kodu” teateid

24 detsembril, korraldab Selts

Jõuluõhtu

Eeskavas: *Pühapäeva kooli õpilaste ettekanded. Ilulugemised ja näitend.*

„Kui jõuavad jõulud!”

Segakoori ettekanded

*Hra. V. Götsi juhatusel.
Jõuluvana, Särav Jõulupuul.
Vastastikused kingitused*

Märkus: Palume kingile täielik nimi märkida ja edasi anda, kas Juhatusesele ehk einelauapidajale

31. detsembril uue aasta vastuvõtmine algus kell 21.

Nalja

„Härra Napp, nüüd palute teie juba kolmandat korda sel aastal palgakõrgendust!”

„Jah, härra direktor, mu naine vajab nii palju raha.”

„Milleks, kui tohin küsida?”

„Küllap teie, härra direktor, tohite küsida, aga mitte mina.”

* * *

„Küll sel Nabermanil oli ikka õnne!”

„Kuidas?”

„Ta neelas austriga alla pärli ja siis teda lõigati ja leiti parl olevat nii vääruslik, et selle hinnast jätkus niihästi arstikuludeks kui matusteksiki.”

* * *

Keegi hästi kõhn ja keegi õige tüse härra on ägedas sõnavahetuses.

„Kui teid vaadelda“ ütleb paks härra „siis pea küll tulema arvamisele, nagu oleks meie riigis näljahäda.”

„Jah,“ vastab kõhn, „kui aga teid vaadeld, — peab tulema arvamisele, nagu oleksit teie selle näljahäda põhjuseks.”

* * *

„Härra Kangur, teie olete ametis teatri juures, kas te ei võiks mulle tuua mõnikord maksuta pääsetähte?”

„Aga meeeldi, armas sõber, ja teie kui pangaametnik toote mulle mõnikord paar pangatähte.”

* * *

Toimetus: *J. Bauer, A. Aur, I. Toop ja J. Rebane.*

Kirjastusosak. juhatus: *Ed. Anderson, K. Maaroo ja J. Sigus.*

Atelier
Mme. Clara

Valmistab koige-
paremini, kleite,
mantleid ja kos-
túúme, viimaste
moodide järele.

Rua Bella Cintra, 114
São Paulo

SUITSETAJAD!

Hääd, maitsevat ja odavat suitsu, mis ei tee kahju hingamise elundeile, saab ainult see, kes tarvitab hülsidega paberosse, varustatud nikotiini filtreeri-va vatiga.

Paberossid võib igaüks oma maitsekohasest tubakast ise valmistada, sellekohase masinaga, mis maksab ainult 1\$000; hülsid — 100 tükki — 600 reisi; 1000 tk. — 4\$500. Sisemaale — 1000 tk. — 6\$000. Suitsupaber "Paris", 100 raamatut — 12\$000.

Nõudke külmade jookide joomiseks meie puhastatud ölekõrsi, mis hoiavad hambaid külma joogi hävitavast mõjust.

Sellega hoiate kokku hamba ravitsemiskulud.

CASA GENNY

Rua São Caetano, 208 - S Paulo

ÄRGE UNUSTAGE KÜLASTADA
SÃO PAULO EESTI SELTS

„UUS KODU”

EINELAUDA

MAITSEVAD LÕUNA- JA ÕHTUSÖÖGID.

TEENIMINE KORRALIK
PIDUDE AJAL SUUREPÄRALISED
KÜLMAD JA SOOJAD SUUPISTED.

RUUMID UUESTI REMONTEERITUD.

Austusega:

MARGARETHE KALJU

Saksa päevapildi toostus

Asutatud 1890 a.

“BERNARDO”

ARTHUR SCHMIDT

Kõige parem ja peenem
töö päevapildistuse alal

Suurendus heledas või
t u m e d a s toonis, õli-ja
pastel värves

Valmistakse tellija soovil
koduseid pildistusi

REPRODUCEERIMINE

Rua São Caetano, 111 (ant. 103)
SÃO PAULO

EHITUSKIVID

MAKSUTA

Maade müük järelmaksuga ilma sissemaksuta 9\$000, 11\$000, 12\$000
kuni 20\$000 kuumaksuga

Müük järgmistes Villades: Villa Mazzei; Villa Nova Mazzei; Villa Nilo; Villa Nelson; Villa Milton; Villa Léo; Villa Victorio ja Villa Ede. Nimetatud Villad asuvad kõik Tramway Cantareira läheduses (Ramal de Guarulhos) Kõikjal Auto-omnibusi ühendus (Väljasõidu koht Largo Paysandú) Nimetatud Villades on: elekter, koolid, aptekid, j. n. e.

Uksikasjalisi informatsioone saab

“ESCRITORIO MAZZEI”

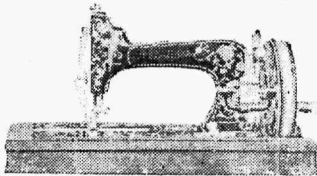
RUA 11 DE AGOSTO N.º 5 sobr.

ehk Avenida Mazzei N.º 300 (Villa Mazzei jaama lähedal)

ANNAME 100\$000

sellele, kelle soovitusel müüme ühe lote

Kes tahab osta

hädad ja
odavat,
peaaegu
uut,
pruugitud

Käsi- ehk jalaga
õmblusmasinat,
küllastagu pealadu

Rua Conselheiro Ramalho, 274

Telefon 7-6191, Aveniida Brigadeiro Luis Antonio nurgal.

Trammid: (nr. 3, 5, 30, 40, 47)

Paraiso, Aveniida ja Villa Clementino. Hinnad algades 80\$000

Pakkimiskulud sisemaale
saatmiseks kannab äri.

Sociedade de Sorteios do Brasil

PLANO BRASIL "C"

Et võimaldada võita oma suurearvulise klientide hulgale suuremaid summasid, otustas Brasiilla loosimiste selts, asukoht São Paulos, rua Quintino Bocayuva, 41, valitsuse poolt lubatud ja fiskaalseeritud patent nr. 99., avada rahalised loosimised, n. n. Plano Brasil „C.”

Loosimised on iga kuu 27-mal, nii nagu see regulamendis ettnähtud.

Plano Brasil „C” jagab iga kuu 11.111 preemiat 120:000\$000 väärtuses järgmiselt:

1	preemia a	50:000\$000
10	»	»	5:000\$000
100	»	»	5:000\$000
1.000	»	»	10:000\$000
10.000	»	»	50.000\$000

makstes iga kuu 5\$000, sisseastumise maks 10\$000.

Lähemaid teateid saab agent J. Tomilt